

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การสรรหากรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติแทนผู้ที่ขอลาออก

สำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทช ๑๒๐๐.๒/๘๖๑ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า มาตรา ๑๓ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ บัญญัติไว้ว่า ในวาระเริ่มแรกเมื่อครบกำหนด ๓ ปี กรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) ต้องออกจากตำแหน่ง ๓ คน โดยวิธีจับสลาก และตามมาตรา ๕๙ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวยังได้กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กทช.) เป็นหน่วยงานธุรการในการดำเนินการสรรหาและคัดเลือก โดยในขณะนี้สำนักงาน กทช. ได้เริ่มกระบวนการเพื่อให้ได้บุคคลเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสรรหา กทช. เพื่อทำหน้าที่คัดเลือก กทช. ไปบางส่วนแล้ว ต่อมาในระหว่างการดำเนินการดังกล่าว กทช. (นายอาทร จันทวิล) ได้พ้นจากตำแหน่งโดยขอลาออกจากการเป็น กทช. ส่งผลให้มี กทช. ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในตำแหน่งจำนวน ๖ คน สำนักงาน กทช. จึงได้ดำเนินการเพื่อให้ได้บุคคลเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสรรหา กทช. เพื่อทำหน้าที่คัดเลือก กทช. แทน กทช. ที่ลาออกตามนัยมาตรา ๑๖ ประกอบมาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวอีกหน้าที่หนึ่ง แต่เนื่องจากมีปัญหาข้อกฎหมายบางประการที่จะต้องให้คำข้อยุติก่อนการดำเนินการในขั้นต่อไป สำนักงาน กทช. ขอหารือดังนี้

๑. กรณีที่ครบกำหนด ๓ ปี ในวาระเริ่มแรก หากมี กทช. ไม่ครบกำหนด ๗ คน จะดำเนินการจับสลากออกได้หรือไม่

๒. หากต้องจับสลากออกเมื่อครบ ๓ ปี โดยมี กทช. ไม่ครบ ๗ คน (ปัจจุบันมี กทช. ๖ คน) กทช. ที่เหลืออยู่ก็ต้องจับสลากออกจำนวน ๓ คนใช่หรือไม่ หรือต้องจับสลากออกจำนวนเท่าใด

๓. หากการสรรหา กทช. คนใหม่แทน กทช. ที่ลาออกเสรีจก่อนครบกำหนดเวลา ๓ ปี (ก่อนการจับสลากออก) กทช. ที่ได้รับคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งแทน กทช. ที่ลาออกจะมีวาระการดำรงตำแหน่งเท่าใด

๔. หาก กทช. ที่ได้รับการคัดเลือกแทน กทช. ที่ลาออก มีวาระเท่ากับวาระของ กทช. ที่ลาออก จะต้องเข้าจับสลากร่วมกับ กทช. ท่านอื่น ๆ ในวาระเริ่มแรกใช่หรือไม่

๕. ในกรณีไม่สามารถคัดเลือกบุคคลเพื่อเสนอชื่อเป็น กทช. แทน กทช. ที่ลาออกจนเวลาครบกำหนด ๓ ปี กรณีดังกล่าวจะสามารถคัดเลือกบุคคลเพื่อเสนอชื่อเป็น กทช.

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๐๔๔๔ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๐ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทั้ง ๒ กรณี พร้อมกัน ๔ คน จะได้หรือไม่ และ กทช. ที่ได้รับการคัดเลือกแทน กทช. ที่ลาออกจะมีวาระในการดำรงตำแหน่งเท่ากับ กทช. ที่ได้รับการคัดเลือกแทนผู้จับสลากออกหรือไม่ หรือมีวาระเท่าใด

๖. นอกจากนั้นในการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งคณะกรรมการสรรหา กทช. แทนผู้ที่ลาออก หากได้จำนวนคณะกรรมการสรรหา^๖ ไม่ครบ ๑๗ คน อันเนื่องมาจากผู้แทนจากสมาคมวิชาชีพและองค์กรเอกชนจัดส่งกรรมการสรรหาไม่ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๙ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ กรณีดังกล่าว คณะกรรมการสรรหาที่ไม่ครบจำนวนจะคัดเลือกบุคคลที่สมควรจะเป็น กทช. ได้หรือไม่ และสำนักงาน กทช. จะต้องดำเนินการอย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าว ประกอบกับ ได้ฟังคำชี้แจงจากผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่งและประเด็นที่สอง เห็นว่า ตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง^๗ ประกอบกับมาตรา ๕๐^๘ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ ถือเอาระยะเวลาสามปีและจำนวน กทช. สามคนเป็นเกณฑ์ โดยไม่ได้กำหนดว่า กทช. จะเหลือจำนวนเท่าใด ดังนั้น เมื่อครบกำหนดสามปีในวาระเริ่มแรกแม้จะมี กทช. ไม่ครบเจ็ดคนที่สามารถจับสลากออกได้ และต้องจับสลากออกจำนวนสามคน

ประเด็นที่สาม เห็นว่า วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการแต่ละคนนั้นตาม มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง^๙ ประกอบกับมาตรา ๕๐^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ กำหนดไว้หกปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง โดยไม่มีบทบัญญัติให้ผู้ที่ได้รับคัดเลือกแทนจะต้องมีวาระเท่าที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน และการที่กรรมการจะมีวาระน้อยกว่าหกปีก็ได้ เฉพาะในกรณีเมื่อครบกำหนดสามปีในวาระเริ่มแรกตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง^{๑๑} ประกอบกับ

^๖ มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง

ในวาระเริ่มแรกเมื่อครบกำหนดสามปี ให้ กทช. ออกจากตำแหน่งจำนวนสามคนโดยวิธีจับสลาก และให้ถือว่า การออกจากตำแหน่งโดยการจับสลากดังกล่าวเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

^๗ มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง

^๘ มาตรา ๕๐ ให้นำความในมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับกับวิธีการเลือกและแต่งตั้งกรรมการ การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการปฏิบัติหน้าที่ของ กทช. โดยอนุโลม

^๙ มาตรา ๑๓ กรรมการมีวาระอยู่ในตำแหน่งหกปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

^{๑๐} มาตรา ๕๐

^{๑๑} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^{๑๒} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

มาตรา ๕๐^๖ เท่านั้น เมื่อตำแหน่งกรรมการว่างลงและมีการคัดเลือกเข้ามาแทน ผู้ที่เข้ามาแทนจึงไม่ถือเป็นวาระเริ่มแรก และย่อมอยู่ในตำแหน่งเป็นเวลาหกปี

ประเด็นที่สี่ เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยไว้ในประเด็นที่สามแล้วจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้อีก

ประเด็นที่ห้า เห็นว่า เมื่อตำแหน่ง กทข. ว่างลง สำนักงาน กทข. ก็ต้องดำเนินการตั้งคณะกรรมการสรรหา และกระบวนการตั้งคณะกรรมการสรรหาแทนผู้ที่ลาออกกับการสรรหาแทนผู้ที่ดำรงตำแหน่งครบวาระจึงเริ่มต้นไม่เท่ากัน นอกจากนี้ตามมาตรา ๑๐ (๑)^๗ ประกอบกับมาตรา ๕๐^๘ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ ยังได้กำหนดให้คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกบุคคลเป็นจำนวนสองเท่าของจำนวนกรรมการที่จะได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างลงเสนอต่อประธานวุฒิสภา และให้วุฒิสภาเลือกจากจำนวนสองเท่า นั้น ให้เหลือจำนวนเท่าที่จะได้รับแต่งตั้ง ในกรณีที่หาหรือมานี้หากคณะกรรมการสรรหาคัดเลือกบุคคลพร้อมกันก็ต้องคัดเลือกบุคคลถึงแปดคน และในกรณีที่วุฒิสภาจะต้องเลือกสองคนแรกเพื่อแต่งตั้งแทนกรรมการที่ลาออกหนึ่งคนนั้นวุฒิสภาอาจไปเลือกบุคคลจากจำนวนหกคนที่คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกมาแทนกรรมการที่ครบวาระโดยไม่เลือกจากจำนวนสองคนที่คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกมาแทนกรรมการที่ลาออกก็ได้ ซึ่งกรณีดังกล่าวจะไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของกฎหมายตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐ (๑) ที่กำหนดให้วุฒิสภาเลือกจากจำนวนสองเท่าของจำนวนกรรมการที่จะได้รับการแต่งตั้งในแต่ละครั้ง ดังนั้น ในการคัดเลือก กทข. ตามที่หาหรือมา จึงต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาคนละคณะ

ประเด็นที่หก เห็นว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้มีผู้แทนสมาคมวิชาชีพฯ และผู้แทนองค์กรเอกชนฯ ต่าง ๆ ตามมาตรา ๔๙ (๓) และ (๔)^๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรร

^๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๗ มาตรา ๑๐ การคัดเลือกและการเลือกกรรมการ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคัดเลือกบุคคลผู้มีความรู้ หรือมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ตามมาตรา ๗ รวมทั้งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ เป็นจำนวนสองเท่าของจำนวนกรรมการที่จะได้รับแต่งตั้งเสนอต่อประธานวุฒิสภาพพร้อมทั้งรายละเอียดของบุคคลดังกล่าว ซึ่งจะต้องระบุให้ชัดเจน หรือมีหลักฐานแสดงให้เห็นว่าเป็นบุคคลที่มีความเหมาะสมในด้านใดด้านหนึ่งตามมาตรา ๗ และความยินยอมเป็นหนังสือของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้น

ฯลฯ

ฯลฯ

^๘ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๙ มาตรา ๔๙ ในการแต่งตั้งกรรมการให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการคณะหนึ่งมีจำนวนสิบเจ็ดคน ทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอรายชื่อเป็นกรรมการ ประกอบด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) ผู้แทนสมาคมวิชาชีพด้านโทรคมนาคม คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ หรืออิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นนิติบุคคล สมาคมละหนึ่งคน คัดเลือกกันเองให้เหลือสี่คน

(มีต่อหน้าถัดไป)

คลื่นความถี่ฯ เพื่อทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอรายชื่อเป็น กทช. นั้น มิใช่เป็น บทบัญญัติที่ให้สิทธิเพียงด้านเดียว แต่เป็นหน้าที่ของสมาคมวิชาชีพฯ และองค์กรเอกชนฯ เหล่านั้นที่จะต้องส่งผู้แทนเพื่อทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอรายชื่อเป็น กทช. ให้ครบตามที่กฎหมายกำหนดไว้ด้วย ดังนั้น สำนักงาน กทช. จึงควรมีหนังสือแจ้งให้สมาคม วิชาชีพฯ และองค์กรเอกชนฯ นั้น ๆ ทราบถึงหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้มีการส่งผู้แทนให้ครบ ตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดไว้ต่อไป อย่างไรก็ตามในกรณีที่สำนักงาน กทช. ดำเนินการ ดังกล่าวแล้วยังได้ผู้แทนไม่ครบตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดไว้ สำนักงาน กทช. ย่อมดำเนินการ ต่อไปได้แม้จะมีผู้แทนองค์กรดังกล่าวไม่ครบตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดไว้ก็ตาม ทั้งนี้ ตาม หลักกฎหมายทั่วไปที่ให้ตีความตามนัยที่จะให้กฎหมายมีผลใช้บังคับได้

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จਾਲะ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๕๐

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๙)

(๔) ผู้แทนองค์กรเอกชนที่เป็นนิติบุคคลซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภค ทางด้านโทรคมนาคมหรือให้บริการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ และไม่แสวงหากำไรในทางธุรกิจ องค์กรละหนึ่งคน คัดเลือกกันเองให้เหลือสี่คน

๑๑๑

๑๑๑